

Štát - Rumunsko (Rumunsko) :



Dejiny

V rokoch 1476-1504 - bola krajina pod Osmanskou nadvládou.

Roku 1861 - sa Moldavské a Valašské kniežactvo zjednotili a vytvorili Rumunsko.

Roku 1878 - bola medzinárodne uznaná nezávislosť Rumunska od Turecka.

Roku 1916 - krajina vstúpila do 1. svetovej vojny na strane Dohody.

Roku 1920 - Rumunsko získalo značné územia na základe St. Germainskej a Trianonskej dohody.

V rokoch 1930-1940 - prebiehal nástup fašizmu v krajine.

Roku 1930 - kráľ Karol II. (1893-1953) prevzal kráľovskú korunu po synovi Michalovi.

Roku 1939 - podpísalo Rumunsko zmluva o neútočení s Nemeckom.

Roku 1940 - kráľ Karol II. abdikoval, nastúpila fašistická diktatúra na čele s generálom Ionom Antonescu (1882-1946). Začala nemecká okupácia.

Roku 1941 - krajina vstúpila do 2. svetovej vojny na strane Osi.

Roku 1944 - kráľ Michal (1921) zvrhol Iona Antonesca a preukázal lojálnosť Spojencom. Začala sovietska okupácia.

Roku 1947 - komunisti donútili kráľa Michala abdikovať. Bola vyhlásená ľudová republika.

Roku 1948 - došlo k prijatiu ústavy sovietskeho typu. Rumunsko vstúpilo do Rada vzájomnej hospodárskej pomoci (RVHP).

Roku 1952 - bola prijatá druhá ústava sovietskeho typu.

Roku 1955 - krajina sa stala členom Varšavskej zmluvy (VZ).

Roku 1958 - z Rumunska odišli sovietske vojská.

Roku 1964 - došlo k nadviazaniu diplomatických vzťahov so Spojenými štátmi americkými (USA).

Roku 1965 - bola uzákonená nová ústava, ktorá obmedzovala vzťahy so Sovietskym zväzom (ZSSR).

Roku 1974 - na prezidentský post nastúpil Nicolae Ceausescu (1918-1989).

Roku 1977 - pri zemetrasení zahynulo 1 500 ľudí.

Roku 1985 - boli zavedené mimoriadne úsporné opatrenia.

Roku 1987 - robotníci demonštrovali proti zavedeným opatreniam.

Roku 1989 - štátne bezpečnostné sily začali paľbu do protivládnych demonštrantov v Temešvári (Timisoara). Následne došlo k rozšíreniu násilných demonštrácií v celom Rumunsku. Vypukla „Vianočná revolúcia“. Armáda pomohla zvrhnúť Ceausescuov režim. Ceausescu a jeho manželka boli popravení.

Roku 1990 - prebehli pluralitné voľby. Došlo k roztržkám medzi pre a protivládnyimi demonštrantami.

Roku 1991 - bola podpísaná zmluva o spolupráci so ZSSR a schválený zákon o privatizácii. Po štrajkoch a demonštráciách rezignovala vláda krajiny. Bola prijatá nová ústava.

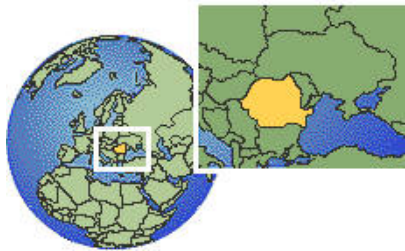
Roku 1996 - komunisti stratili vládne pozície. Prezidentom Rumunska sa stal Emil Konstantinescu (1939).

Rumuni

Románsky národ v Rumunsku (asi 19 miliónov z 22,5 milióna obyvateľov, odhad 1982); veľké skupiny žijú v krajinách bývalého ZSSR (asi 130 000), v bývalej Juhoslávii (asi 60 000), v Maďarsku (asi 17 000) a v zámorí (hlavne v USA a Kanade, celkom asi 270 000). Väčšina veriacich patrí k pravoslávnyim, časť (hlavne v Rumunsku) sú protestanti. Patria k východorománskej (balkánsko-románskej) jazykovej skupine románskych jazykov. Do roku 1860 písali cyrilikou, odvtedy latinkou.

Etnogenéza Rumunska bola veľmi zložitá. Za etnický základ Rumunska sú považované kmene, ktoré obývali rímsku provinciu Dacia (Dáci) a ktoré boli počas 2.-3. storočia n.l. romanizované. Ďalej tu zohrali úlohu neromanizovaní (tzv. slobodní) Dáci a od 6. storočia aj Slovania. Od 10. storočia sa rôzne pramene zmieňujú o Rumunoch pod názvom Valasi, Vlasi, Vlachoí (Moldavci). Formovanie rumunského národa v 19. storočí je spojené so vznikom jednotného štátu (roku 1862), s rozvojom kapitalistických vzťahov a vytvorením jediného spisovného jazyka.

Etnografickou skupinou Rumunská sú Kucovalasi (Aromuni, Cincari, Macedónski Rumuni) v bývalej Juhoslávií (Macedónia), severnom Grécku a v strednom Albánsku (celkom 200 000; odhad z roku 1967). Jazyk je dialektom rumunčiny; veriaci patria vo väčšej miere k pravoslávny, v Albánsku sú aj moslimovia. Donedávna žili polokočovným spôsobom života, delili sa na niekoľko kmeňov. Sú prevažne chovatelia dobytky a poľnohospodári.



Ako sa správať v cudzine





Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- James Hugnes, *Velká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,
- Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,
- Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

- Vlajky prevzaté a upravené z: <http://www.statnevlajky.sk/>,
- Polohy štátov prevzaté a upravené z: <http://www.zemepis.com/A-Z.php>,
- Mapy prevzaté a upravené z: <http://www.ezilon.com/maps/>.